

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἐβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 48

15 Ἀπριλίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ* ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ἡ σημερινή Κυριακή, ἀδελφοί χριστιανοί, λέγεται «Ἀντίπασχα». Δηλαδή, εἶναι ἀντί τοῦ Πάσχα, πού ἐορτάσαμε τήν προηγούμενη Κυριακή. Αὐτό ὅμως σημαίνει βαθειά ὅτι καί κάθε Κυριακή εἶναι Πάσχα καί πρέπει λοιπόν νά τιμᾶμε σ' αὐτήν ἰδιαίτερα τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. – Θά παρακαλέσω, ἀγαπητοί μου, νά προσέξετε τά ὅσα ἀπλᾶ μὲν, ἀλλά μέ κάποια βαθύτερη πατερική ἐρμηνεία θά σᾶς πῶ πάνω στήν σημερινή εὐαγγελική περικοπή.

1. Καί κατά πρῶτον νά ποῦμε, γιατί στίς μὲν γυναῖκες ἐμφανίστηκε ὁ ἀναστάς Κύριος ὄρθρου βαθέος καί ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου, στούς δέ μαθητές, ἀκούσαμε σήμερα στό Εὐαγγέλιο ὅτι ἐμφανίστηκε «*ὀψίας γενομένης*», ὅταν δηλαδή εἶχε τελειώσει ἡ ἡμέρα καί βράδιαζε; Αὐτό ἐξηγεῖται ἀπό τό ὅτι τήν ἡμέρα οἱ μαθητές πήγαιναν σέ διάφορες ἐργασίες, ὅπως τό βλέπουμε καί ἀπό τήν πορεία τους πρὸς τοὺς Ἐμμαούς, ἀλλά τό βράδυ συγκεντρώνονταν ὅλοι στήν οἰκία τῆς Σιών. Καί κλείνονταν σ' αὐτήν γιά τόν φόβο τῶν Ἰουδαίων, ἀλλά καί γιά νά δυναμωθοῦν μεταξύ τους, γιατί ἦταν λυπημένοι γιά τόν θάνατο τοῦ Διδασκάλου τους.

Τότε, λοιπόν, τό βράδυ, ὅταν εἶχε τελειώσει ἡ ἡμέρα καί ἦταν ὅλοι μαζί, τότε ἐμφανίστηκε σ' αὐτούς ὁ ἀναστάς Κύριος καί μάλιστα «*ἔστη εἰς τό μέσον*», γιά νά τόν βλέπουν ὅλοι! Αὐτός ὁ τρόπος βέβαια τῆς ἐμφάνιστος τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦταν ὑψηλότερος ἀπό τοὺς ἄλλους, γι' αὐτό καί δόθηκε τελευταῖος στοὺς μαθητές Του. «*Ὑψηλότερῳ δέ τρόπῳ, ὀψία ἦν τοῖς μαθηταῖς*»! Ἀλλά καί τό ἄλλο ἦταν τό θαυμαστό: Τό ὅτι ὁ ἀναστημένος Κύριος ἐμφανίστηκε στοὺς μαθητές Του ἐνῶ οἱ θύρες ἦταν κλειστές. «*Κεκλεισμένων τῶν θυρῶν*»! Μέ αὐτό ἤθελε νά δείξει ὁ Κύριος στοὺς μαθητές Του, πρῶτον μὲν, ὅτι δέν πρέπει νά βλέπουν ὡς ἀδύναμη τήν ἀνθρώπινη φύση Του, γιατί ἦταν ἐνωμένη μέ τήν θεότητα. Ἔτσι, τώρα μάλιστα μέ τήν ἀνάστασή Του, ἡ ἀνθρώπινη φύση Του μετέχει τελειότερα στήν θεϊκή Του δόξα καί ἐνεργεῖ θαυματουργικά («*τῶν θεϊκῶν ἀύχημάτων τελειότερον μετασχούσαν τῇ ἀφθαρσίᾳ*»). Ἀλλά, μέ τό νά ἐμφανιστεῖ ὁ ἀναστάς Κύριος στοὺς μαθητές Του, ἐνῶ οἱ θύρες ἦταν κλειστές, εἶναι παρόμοιο μέ τό ὅτι βγήκε παρθενικά ἀπό τήν Κοιλία τῆς Παναγίας καί παρόμοιο πάλι μέ τό ὅτι ἐβγήκε ἀπό τόν τάφο, ἐνῶ αὐτός ἦταν σφραγισμένος. Οὔτε λοιπόν τό παρθενικό σφράγισμα κατέστρεψε ὁ Χριστός ὅταν γεννήθηκε, οὔτε τίς σφραγίδες τοῦ τάφου ὅταν ἀναστήθηκε, ἀλλά καί οὔτε ἄνοιξε τίς θύρες τοῦ ὑπερώου τῶν μαθητῶν Του, ὅταν ἐμφανίστηκε σ' αὐτούς!

2. Οἱ μαθητές, μᾶς εἶπε τό Εὐαγγέλιο, ὅτι «*ἐχάρησαν ἰδόντες τόν Κύριον*». Ἡ χαρά αὐτή ἦταν ἐκείνη πού τοὺς εἶχε προείπει ὁ Κύριος ὅτι θά χωριστεῖ μὲν ἀπ' αὐτούς μέ τόν θάνατό Του, ἀλλά πάλι θά τοὺς ξαναδεῖ καί θά χαροῦν μέ τέτοια χαρά, πού δέν θά μπορεῖ νά τοὺς τήν πάρει κανείς: «*Πάλιν ὄψομαι ὑμᾶς καί χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία καί τήν χαράν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν*» (Ἰωάν. 16,22)! Χάρηκαν, λοιπόν, οἱ μαθητές, γιατί πάλι ξαναεἶδαν τόν Κύριό τους καί τοὺς ἐκπλήρωσε ἔτσι τήν ὑπόσχεσή Του. Ὁ Εὐαγγελιστής ὅμως Λουκᾶς πού διηγεῖται τήν ἐμφάνιση αὐτή τοῦ ἀναστάντος Κυρίου λέγει ὅτι οἱ μαθητές ταραχθήκαν καί νόμισαν ὅτι βλέπουν φάντασμα: «*Πτοηθέντες καί ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν*» (Λουκ. 24,37). Ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει διαφωνία μέ αὐτό πού ἀκούσαμε στό σημερινό Εὐαγγέλιο ὅτι χάρηκαν οἱ μαθητές. Καί τά δύο συνέβησαν! Φυσικό ἦταν νά ταραχθοῦν κατά πρῶτον οἱ μαθητές καί νά νομίσουν ὅτι εἶναι φάντασμα ἢ μορφή πού τοὺς

*Βλ. Θεοφάνους Κεραμέως εἰς MPG 132,681-689.

έμφανίστηκε, ενώ οι πόρτες είναι κλεισμένες. Λίγο αργότερα όμως, όταν θυμήθηκαν την πρόρρηση του Χριστού και Τόν γνώρισαν από την επίδειξη των μελών Του, πείστηκαν ότι πραγματικά είναι ο αγαπημένος τους Διδάσκαλος, ο Ίησους Χριστός, και «έχάρησαν», όπως τό λέγει τό σημερινό Εύαγγέλιο. Γι' αυτό και, όπως τό άκούσαμε πάλι σήμερα από τό Εύαγγέλιο, ο άναστάς Κύριος είπε στους μαθητές Του δυό φορές τό «*είρήνη ύμίν*». Μία φορά πριν από την επίδειξη των πληγών Του και την άλλη φορά μετά την επίδειξη, άκριβώς για νά τους άπαλλάξει από την άγωνία τους. Άλλά τό διπλό «*είρήνη ύμίν*» πού άκούσαμε στό σημερινό άγιο Εύαγγέλιο έχει και ένα άλλο βαθύτερο νόημα. "Οτι, δηλαδή, ο άναστάς Κύριος, μέ τό όλο Του έργο, δέν ειρηνοποίησε μόνο τά επί γής, αλλά και τά έν ούρανοις. Μάς τό λέγει αυτό ο άπόστολος Πέτρος γράφοντας για τόν Χριστό: «*Είρηνοποίησας διά του αίματος του Υιού Αυτού τά έν ούρανῶ και τά έν τῇ γῆ*» (Κολ. 1,20)!

3. Ο άναστάς Κύριος έμφανισθείς στους μαθητές Του έδειξε σ' αυτούς τά χέρια Του και την πλευρά Του. "Ετσι, έπειδή φαίνονταν οι πληγές από την σταύρωσή Του, βεβαιώθηκαν οι μαθητές ότι δέν αναστήθηκε άλλο σῶμα, αλλά αυτό τό σῶμα πού έπαθε στό Σταυρό. Ο Ίησους Χριστός έδειξε στους μαθητές Του τά χέρια Του, μέ τά όποια έπλασε τόν Άδάμ όταν τόν δημιούργησε, αλλά και τόν άνέπλασε ο Χριστός, μέ τό λυτρωτικό Του έργο, όταν αυτός άμάρτησε. "Εδειξε στους μαθητές Του ο Χριστός την πλευρά Του, από την Όποία, ή Εύα, πού πλάστηκε από την πλευρά του Άδάμ, βρήκε την λύτρωσή της· γιατί από την πλευρά του Έσταυρωμένου Ίησου Χριστού, όταν λογχίστηκε, βγήκε αίμα και ύδωρ, δηλαδή, τό βάπτισμα και ή θεία Κοινωνία, αυτά τά δυό Μυστήρια πού μάς σώζουν. Άλλά, όπως έρμηνεύουν μερικοί, τό ότι ο άναστάς Χριστός έδειξε στους μαθητές Του την πλευρά Του και τά χέρια Του, μέ αυτό μυστικά ήθελε νά διδάξει σ' έμάς την τελειότητα! Δηλαδή, και ή καρδιά μας νά έχει πίστη δυνατή στόν Χριστό και νά Τόν αγαπά, αλλά και νά εκδηλώνεται αυτή ή πίστη και άγάπη στόν Χριστό μέ την άγαθοεργία· γιατί μέ τά χέρια μας κάνουμε τά καλά έργα.

4. Ακόμη στό σημερινό Εύαγγέλιο άκούσαμε, αγαπητοί μου, ότι ο άναστάς Ίησους Χριστός έμφύσησε στους μαθητές Του και τους έδωσε τό Άγιο Πνεύμα. «*Ενεφύσησεν αυτοίς και λέγει· Λάβετε Πνεύμα Άγιον*». Αυτό τό έμφύσημα του Χριστού στους μαθητές Του άντιστοιχεί μέ εκείνο τό παλιό έμφύσημα στόν Άδάμ κατά την δημιουργία του (βλ. Γεν. 2,7), πού ήταν θείο χάρισμα. Τό χάρισμα όμως αυτό ο Άδάμ τό στερήθηκε για την παρακοή του. Άλλά τώρα ο Ίησους Χριστός μέ την άνάστασή Του ώραίζει πάλι τόν άνθρωπο («*κατεκάλλυνεν αυτόν*»). Και μέ τό έμφύσημα τώρα στους μαθητές Του νεουργεί τόν άνθρωπο και κάνει τους μαθητές νά γίνουν δεκτικοί όλων των χαρισμάτων του Άγίου Πνεύματος, πού θά λάβουν μέ την Πεντηκοστή! Άλλά δίνει και τώρα ένα (μόνο) είδος χαρίσματος ο Χριστός στους μαθητές Του μέ τό έμφύσημά Του σ' αυτούς: Τό νά συγχωρούν άμαρτήματα. «*Άν τινων άφήτε τας άμαρτίας άφίενται αυτοίς, άν τινων κρατείτε κεκράτηνται*». Τους άποστέλλει δέ ο Χριστός στόν κόσμο, για νά συνεχίσουν τό έργο Του λέγοντάς τους: «*Καθώς απέσταλκέ με ο Πατήρ, κάγώ πέμπω ύμᾶς*». Η άποστολή όμως αυτή των μαθητών δέν ήταν ίση κατά την άξία, όπως ή δική Του άποστολή από τόν Πατέρα. Γιατί Αυτόν ο Πατήρ τόν απέστειλε στόν κόσμο ως όμοούσιο και όμότιμο Υίο Του. Ο Χριστός όμως πέμπει τους Άποστόλους Του ως δούλους και μαθητές Του. Τόν λόγο λοιπόν αυτόν του Χριστού στους μαθητές Του, τόν «*καθώς απέσταλκέ με ο Πατήρ κάγώ πέμπω ύμᾶς*», θά τόν έρμηνεύσουμε γενικά ως έξης: Καθώς ο Πατέρας μου έστειλε έμένα για εύεργεσία των ανθρώπων, έτσι και Έγώ στέλνω έσάς νά εύαγγελίσετε τους ανθρώπους για την σωτηρία τους.

Μετά από αυτά ο άναστάς Κύριος έγινε άφαντος δείχνοντας πάλι και από αυτό την «*εις τό ύψηλότερον του σώματος μετακόσμησιν*». Τό θεωθέν, δηλαδή, σῶμα Του.

5. Άλλά δέν είπαμε τίποτε, χριστιανοί μου, για την «άπιστία» του Θωμά, πού έορτάζουμε σήμερα. "Εχει μεγάλη θεολογία τό θέμα αυτό. Τό αφήνουμε αυτό για του χρόνου, πρώτα ο Θεός, και άν έννοήσουμε καλά την λεγόμενη αυτή άπιστία θά φωνάξουμε μαζί μέ τόν άγιο Χρυσόστομο: «*Ω καλή άπιστία του Θωμά*», πού ζητούσε νά γευθεί πρώτα τό Πάθος του Χριστού, νά έγγίζει την άνοιγμένη πλευρά και τά τρυπημένα Χέρια Του, για νά κραυγάσει έπειτα «*ο Κύριός μου και ο Θεός μου*»!

Χριστός Άνέστη!

Μέ πολλές εύχές, † Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως Ίερεμίας

Για πνευματική έπικοινωνία μαζί σας στείλετε, άν θέλετε, μήνυμα στό τηλ. 6976013647 και θά άπαντήσω.